

طاشينك
ارمنيجه يومی سیاسی غزته
صاحب امتياز: هراير مامور بابه - اژه
"TACHINK,"
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԻՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎՅՑ.	ՆՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	50	40	30
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԼԱՌ	50	40	
ԱՐՏԱՍԱՄՍԱՆ	25	15	4p.

Ձեռագրակառ ձեռագիրք եւ չին օրուի

ՅՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԳՐԱԳՈՅ

Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՎԱՍԻ ԵՐԱՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սրտի ճնշումը մը և հիացումը մը միանալով, ունենցանք. երբ առջին օր խըմբադարձանք սենեակէն ներս կ'մտնէր բազմամեայ կրթական վաստակաւոր աշակերտը Համբարձում էֆ. Երամեան:

Կրթական գործին համար նուիրուած բազմաթիւ բովանդակ նշանակութեամբ առաքեալ մը. որ աներևակայելի ու անբացատրելի չարաշարունքներէ անցած, ան լուր վտանգներու ենթարկուած, անյող-դողջ մնացած է իր վարժարանին կառնած, բոլորանոց նուիրելով իր անձն. իր շատ ու հզօն և առեւտրած նոյն իսկ նիւթապէս՝ անոր սիրտը և կանգուն պահպանման համար, առանց տարեկան հաստատեկամութեան մը. առանց ակնկալութիւններու, միմիայն իր անձնական արժանիքներուն, տակուէն բնաւորութեան և անալոյշելի իտեպիւն ապահոված:

Սէ ալդ արեւդարդ և բնութենէն հարուածուած նահապետի գործն. քանի մը տարուան գործ չէ այլ 35 երկար տարեկներու, հասցնելով սերունդներ. երախտաւորներ ու անձնուէր աշակերտներու ամբողջ լէգէոն մը:

Երամեան վարժարանն այժմ յաճախող աշակերտներու թիւը 400ը կ'անցնէր, որոնք մէկ չորրորդ մասը ձրի կ'ըստտորոնին այդ յարկին տակ:

Սակայն ժամանակին բազմապահանջութիւնը, վանի նման հայութեան հոծ կեդրոնի մը համար հարկ անհրաժեշտ նըկատուած կրթական տեսակետով՝ փոփոխութիւններու պէտքը, վարժարանը ի սէր մը բարձրացնելու հրամայական պահանջը. պանդխտութեան ցուպը տուած են Համբարձում էֆ. Երամեանի ձեռք, որպէսզի զիմէ զէպի Արեւմուտք, իր թըրքաշայ հայրենակիցներուն, անոնց նիւթական օժանդակութեան ապաւելելու և բողձադուած փոփոխութիւններն հետեւեալէն իրագործելու վարժարանին մէջ. որու կրթական տեսակետով ալ աւելի կայահարութիւնը ասկից վերջ զլալի պիտի ըլլայ:

Երամեան վարժարանը լիսէի վերածուելով՝ երբ վանի և շրջակայից ուսանողութիւնը յաջող յազուրդ գտնել իր մը տաւորական սնունդին, բնական է որ աշխարհը չպիտի դարձնէ պէպի աշխարհազաք կամ արտասահման և տեղւոյն մէջ կրթութեան և իրեն պէտք եղած մտաւորական պայտը գտնելով, հոն մայրենի՝ հողին վրայ պիտի մնայ յաւիտ և հոն պիտի ջանայ օգտակար հանգիստանալու իր նմաններուն, քանի որ անուրանալի ճշմարտութիւն մըն է այսօր. որ արտասահման մանաւանդ մեկնողներ շատ զըմուռարութեամբ կ'զատնան հայրենի հողը և կ'զփրկուակին իրենց օժանդակութիւնը նուիրել, շատ սահմանափակ գտնելով իրենց բնակավայրին միջոցաւ:

Ահա այս տեսակ անպատեհութիւններու առջև առնելու սիրտը համար այսօր Երամեան էֆ. կուգայ իզմիր, մայրաքաղաքն անցնելով, որպէսզի իզմիրի հայութիւնը իր այս նպատակին իրազեկ ընէ և ապահովէ անոր աշակերտներն իր վարժարանին համար:

Մենք պիտի փափաքէինք որ իզմիրի մեր հայ հայրենակիցներն իրենց կարողութեան չափով մէկ կամ մէկէ աւելի որ, զեզիրներ սահմանէին իրենց համար և փոխանակ միանալով նուէրով մը մասնակցելու այս գեղեցիկ գործին, տարեկան

որոշ չափով մը ստանձնէին իրենց աշակերտներն. որովհետեւ ապահով ենք, Երամեան էֆ. լաւագոյն կ'համարի իզմիրի հայոց մէջ որոշգրիտ նուիրատուներ գտնել, որոնք տարեկան երեք կամ չորս օր կիւրառու նպաստ մը ապահովէին, քան թէ մէկ անգամի համար վճարէին շատ աւելի մեծակալ գումար մը:

Ներկայ անտեսական շատ անձեակ պարագաներուն մէջ, իրաւ է որ շատ դժուար պիտի ըլլայ իզմիրեաց համար գոհացում տալ այդ բազմաշարքար առաքեալին, բայց անոնց վեհանձնութիւնն զիտեմք թէ գերիվեր է ամեն տեսակ զգացումներէ և միանգամայն աշխարհաւոր և ինքնաշարժ կատարարութեան մեծ փափաքը բարենորոգումներու մասին՝ հայաբնակ գաւառներու մէջ, զէպի «Եր արդէն ճամբայ ելած պիտի ըլլայ ընդհ. քննիչներէն մին, չպիտի դժամակրէ վանի Երամեան վարժարանի բարձրացման համար իրենց աշակերտները նուիրել. որովհետեւ ճիշդ ժամանակն է այլևս խորհելու այդ հեռու ընդ գաւառներու ապագայի մասին՝ կրթական և անտեսական կրկնակ տեսակետներով. տեսակետներ՝ որոնք հետեւեալէն պիտի ընդ աշխարհն, մեծ համեմատութիւններ ստանալով և որոց մասին պարտական է ամեն հայ այժմէն լրջօրէն խորհիլ:

Խորհարհինք այդ աշխարհի կրթական առաքեալին առջև, հիշանաք անոր տուած և յարատեւ կամքին վրայ, և չքողոքենք որ ձեռնունայն մեկնի մեր հիւրասէր քաղաքէն, որու առատաձեռնութիւնն և գեղեցիկ գործերու սատար կանգնելն, առակի կարգ անցած է բոլոր հայութեան մէջ:

Թարգմանք և հիւսցում մեծ վաստակաւորին:

Հ. Մ.

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵԶ

Հիռուէ հեռու ստացած տեղեկութեանց համեմատ ներկայ տողերն գրած միջոցին իզմիրի վարժարանաց համար թեկնածութիւններն զնորոգելու թիւը հասած է կէս երկուսունեակի. Անոնց մէջ ամէն գոյնէրէ կ'զատնուին, կուսակցականներ, չէզոքներ, անձնութեան և անընչաններ:

Անաւանական չէ որ մինչև ժողովի օրն. որ ըստ տրուած պայմանաւանդներ կրկնութիւ պէտք է ըլլայ, այդ թիւը լեցուի երկուսունեակի, կրնայ ըլլալ որ ընդհանրապէս այդ թիւին վրայ մնայ, ինչպէս ասոր վրայ չէ. այլ խնդիր է թէ Ուսումն. Խորհուրդն ինչպէ՞ս պիտի կըրնայ այդ թեկնածուներէ ընտրութիւն մը ընել, որովհետեւ անոնցմէ քանի մը հատոր գաւառական վարժարաններու մէջ պայտուն վարած են, մէկ երկուք Պոսոյ մէջ ուսուցչութիւն ըրած են և իրենց տեսչական կարողութիւնը չեն ապացուցած, կան նաև մէկ երկու հատոր արտասահմանի մէջ ուսուցչութիւն կ'ընեն, անցեալի մէջ մէկ կամ երկու տարի տեսչութիւն ըրած ըլլալով մայրաքաղաքին մէջ...:

Ուսումն. Խորհուրդն երբ իր սեղանին վրայ նկատողութեան առնէ հասած առաջարկներն, այն ատենն է միայն որ պիտի զգայ թէ անկ կացութեան մը մէջ գտնուած է, թէ ինչու, այդ «ինչուն» չպիտի փորձուիմ հոս երկարօրէն բացատրել, Ուսումն. Խորհուրդը ձգելով այդ «ինչուն»-ին տակէն ելնել, և եթէ ելնէ, բոլոր աշխարհի առջև պիտի աղաղակմ թէ՛ մեր

Ուսումն. Խորհուրդը անձնաւ մարմին մըն է, ճարտիկ, ճապակ և գործնական...:

Շփոթութեան տեղի չափու և գրածա աւելի բացատրելի ընելու համար պէտք է ըսեմ թէ՛ Տեսչական ընտրութեան մէջ չեմ հաշուած հրաժարեալ Տեսչ. Բարոնական էֆէնտին, զանի դուրս կ'իջողում մրցակիցներու շարքէն և այդպէս գրեթե չափաճառը թերեւս քսան և չորս լծամ լանցած կ'իմանայ Ուսումն. Խորհուրդը, այլ խօսքս բոլորովին նոր ներկայացող թեկնածուներուն համար է, իսկ եթէ Ուսումն. Խորհուրդը առանց նկատի առնելու կուսակցականի հանգամանքն, լաւանց խորութեան ընկռզէ իր ընտրութիւնը. — նոյն իսկ մտիկ չընելով նախորդ տեսչի հակառակորդներուն քանիցս յայտարարութեանց թէ կուսակցական Տեսչ. չպիտի հանդուրժեն որ ընտրուի, այսպէսով ցոյց տալու համար թէ իրենք իրենց մարդիկներ չեն ուղեր թեկնածու ներկայացնել, — այն ժամանակ խնդիր կ'ըլերանայ և ներկայացողներուն մէջ կրնան գոց աշխարհով ընտրութիւն ընել. բաղդին ձգելով ապագային յաջողած կամ ձախողած ըլլալու փափակ պարագան...:

Թերեւս մեծ երկի գրածա, բայց ասկից աւելի բաց կերպով չեմ ուղեր առաջարկ գրել, որովհետեւ մարդիկներու արժանիքը, շատերու նման, չեմ կրնար գինի գաղափարներու տեսնամանութեան...:

ԵՍ

ԽԱՊՐԻՎՆԵՐ ՆՈՐ ԱՃԻԱՐՅԵՆ

Բրովտանսի Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ օժուրը. — Յուլիս 7ին հազեգա. լստեալ տունի օրը, ի ներկայութեան յոգնախուռն երկնաւ բազմութեան մը, կրօնական մեծ հանգիստաւորութեամբ, Բրովտանսի Հայ Առաք. Եկեղեցւոյ օժուրը կատարուեցաւ:

Օրուան պատարագին ու զորոյմատուն էր Գեոր. Մուշեղ Կրթ. Եպիս. Սերոբէան շրջապատուած Լօթէնսի ու Լօվէի հովիւ Գեոր. Շահէ Կրթ. Գառնապետէ, տեղւոյն հովիւ Վաղարշակ վրդ. է ու Տ. Ներշապուհ քահանայէն:

Սրբազան պատարագիւր, այդ օրը ևս խօսեցաւ մին այն ազգու և պերճաբան քարոզներէն որոնք իրեն յատուկ են միայն Ու. քարոզէն վերջ գործի արարողութեան սկսաւ. և յաջորդաբար օժուրեցան արեւելեան, արեւմտեան, հիւսիսային և հարաւային որմերն ու խորանը:

Շատեր գուցէ առաջին անգամ կը տեսնէին այսքան վեհաշուք արարողութիւն մը, որուն տարբեր հանգամանք մէ փայլ կուտար Սրբազան՝ իր եկեղեցական բարձր կոչումով:

Այս առթիւ ի հաշիւ եկեղեցւոյ պարտուց հանգանակութեան ձեռնարկեցին, որուն աւելինքը գրեթէ 700 տոլարի հասաւ:

Եկեղեցիի գնեւէն մինչև ցարդ իբր պարտք մճարուած է 4500 տոլարի մօտ գումար մը, որով զեռ կէսէն աւելին պարտական կը մնան, ինչ որ Ամերիկայ հայ կեդր. Վարդութիւնը նկատի առնելով Յուլիս 17 թուակիր ժապաւենեալ տետրակով մը արտօնութիւն տուած է Բրովտանսի հոգաբարձութեան, հանգանակութեան ձեռնարկելու Նիւ Եօրթի և Պօթլըն մէջ, Այս առթիւ յաջողութիւն և կարողութիւն կը յաջնանք բոլոր միտանալ գործուն հոգաբարձութեան:

Հրդեհի Միջոցաւ մէջ. — Յուլիս 16 ին Միջոցաւ մէջ Վէսթ և Ջէրի փողոցներուն անկիւնը գտնուող Հայկական ճարարան հոր ճարակ կը լինի իր հետ լափելով նաև 7 երիտասարդ կեանքեր: Հրդեհը կ'սկսի Ջէրի փողոցի առաջի յարկէն: Պետրոս Պատմական անուն հայը կրակի ճարճատման ձայնէն արթննալով շուտով դուրս կը նետուի և հրդեհի ազդարար տուփին կը դիմէ, և վերադառնալով կ'սկսի սենեակներուն դռները զարնելով մէջը գտնուողներուն լուր տալ սպառնացող առեղի փտանդը. և անաքնացող 47 հայեր դուրս նետուելով, փտանդին առջև ինչ ընելիքն չի գիտնալով շուտաւ կրակի բոցերուն մէջէն օգնութիւն կը բացադանչեն. կրակը կ'սկսի կէս գիշերը 2.25 անցած և կը տեւէ մինչև 4.30. հրշէջ մարմնոյ ճիգերուն վրայ կրակը մարելով խաւարկուած թեան կ'ընկնի, որով փլատակներուն տակէն կը գտնեն 7 երիտասարդներ մեռած, և գրեթէ քսան չափ աղքատաշան մասերէ մնացած. ամենքն ալ 20-30 տարեկան կայտաւ երիտասարդներ որոնք կրակի զհ կ'երթան, մեռնելով և կամ մնացելով:

Շէնքը կը պատկանի Պետրոս Թօփալեան անուն հայու մը. և զոր 15 տարեկներէ ի վեր իբր ճաշարան և օթել գործածութեան տուած է:

Հրդեհի պատճառը զեռ որչ չէ գիտցուած, բայց հրշէջ մարմինը և Ապահովագրական ընկերութիւնը քննութեան ձեռնարկած են, թէ և այնպէս կը կարծուի թէ կամ անպատշաճութեան մը և կամ թշնամանքի մը արդիւնքն է. Թօփալեանի չէնքը ապահովագրութեան դրուած էր 5000 տոլարի:

Գարնան օդերը. — Այս տարի որքան որ ձմեռը սաստիկ ցուրտ էր, և սակայն ամառն ալ տաք չ'եղաւ, կարծես քարնան մէջ լինէինք. Յուլիսի մէջ գրեթէ զեռ ցուրտ է շատ մը օրեր, այնպէս որ ժողովուրդը բնաւ չի ներդուր տաքէն, զեռ անցեալները նշմանալի մէջ, որ Ֆիլադելֆիոյ հարաւակողմէն է, Յուլիս 5ին ձիւնած, և պաղութիւնը զրօյն 5 աստիճան վար իջած է, որը նորութիւն մըն է նշմանալի համար:

Թղթադրոյմի նոր մեքենան. — Միացեալ Նահանգաց Բնակչութիւնը օրական 40 միլիոն թղթադրոյմ մը գործածէ. Նոր մեքենայ մը հաստատուած է վերջերս Վաշինկթոնի մէջ որ օրական 17,280,000. թղթադրոյմ կրնայ տպել, ամէն վայրկեան 12,000. թղթադրոյմ տպելով:

Բոնադատութիւն մը. — Արաբի վարդապետ Վեհաբի ասկէ առաջ Ուսումն. Մարդակէտեանի խնդրանք առթիւ Վեհ. Կաթողիկոսին տեղեկագրած էր, և սակայն երբ անձամբ Յուսուֆի մէջ խնդիրը ընելու նպատակաւ Մայիս 15ին ժողով մը կը գումարէ, ժողովը լսելով թէ Վեհաբի վարդապետ նախապէս տեղեկագրած է խնդիրը ուր որ անկ է, կ'ըստպան զինքը, որպէսզի իր գրածը հեռագրաւ հերքէ, Վեհաբի վարդապետ ստիպուած ըստ ժողովուրդի պահանջին հեռագրած է, ինչ որ իր ազդեցութեան չափն ու կարողութիւնը կը յատկանշէ:

Առանց ցաւի ծննդաբերութիւն. — Վերջերս Գերմանացի երկու ականաւոր բժիշկներ Dr. Carl Gauss և Dr. Bernhard Kronig գտած են բժշկական նոր դեղ մը, կամ աւելի լաւ է ըսել միջոց մը որով կանաքի ծննդաբերութիւնները տեղի կ'ունենան առանց ցաւի. գրեթէ առանց զգալու, նոր anesthetic scopolaminի գործածութիւնը անգամ մըն ալ

եկաւ քաղաքական աշխարհին մեծ օգտակար յա-
ռաջողութիւնը յատկանշելու, անկա-
գրեթէ այդ ցաւէն տառապողներուն հա-
մարին ինչոպէս և հինգին կենաց ազատ-
ման պատճառ պիտի հանդիսանայ, և այդ
համարութիւնը փորձուած է Badenի հա-
մարարանի մէջ աւելի քան 5000 կիւն-
քու վրայ չափ մեծ յաջողութեամբ:

Ամերիկեան թերթերը չափ մեծ հա-
նոյքով արձանագրեցին Նոր Գրեյտը և
առաջին Ամերիկացի մանուկը ծնած է
Freiburgi մէջ:

Ուստի ՎՍԵՄ Գ. ՇԱՀԻՆԵԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

«Քէօլիւն» խմբագրականէն. — Ներ-
կայիս գոյութիւն ունեցող քաղաքական
կարեւոր խնդիրներուն մէջ գլխաւոր տե-
ղեքն մին կը գրաւէ նաեւ թուրք և հե-
լէն յարաբերութեան խնդիրը:

Ան թուրքիոյ և Յունաստանի համար
կարեւոր ըլլալէ զատ նաեւ կարեւոր դար-
ձած է եւրոպական պետութեանց, ծա-
յին հաւասարակշռութեան կանոնը չի
խանգարուող համար. կերպով մը խնդիրը
աւելի մարտաւար կը պատկանի քան թուր-
քիոյ կամ Յունաստանի:

Թուրքիոյ իր տրամաբանող ու խո-
հուն կառավարութիւնը մը պատերազմի
փափաքող մը չէ երբեք, այս, մեր խոս-
տովանութեանց հիմքը թող ըլլայ: Դեռ
նոր ձեռքադառնալով պատերազմներէ,
ըստնորոգմանց ձեռնարկած ըլլալ կը
լանանք և ոչ թէ պատերազմի, այլ քանի
կը վստահեցնենք մենք թողք աշխարհի:

Այսօր թուրքիոյ կացութիւնը պաշտ-
պանողական է և ոչ յարձակողական, ծա-
րայողութեանց չգիտէր ան, եթէ դիմացի
նը չդիմէ:

Մենք խաղաղութեան ջանակիրներ
ենք և ոչ թէ պատերազմի:

Մեր ընթացքը այժմ հաշտարար է,
սակայն խաղաղութիւնը մէկ կողմով միայն
չէ կարելի հաստատել: Եթէ մենք խաղա-
ղասէր ըլլանք ու Յունաստան պատե-
րազմաւոր՝ արդիւնքը չըլլար դարձեալ
կոն:

Հետեւաբար պէտք է երկու կողմն ալ
քննել:

Եթէ Յունաստան կուզէ բարեկամա-
նալ թող Անատոլիոյ վրայ ունեցած իր
երազանքէն հրաժարի չուտով: Թէ ոչ
խօսքը մէկ կերպով, գործը ուրիշ կերպով
փչել ու կատարել երբեք խաղաղասիրա-
կան չի համարուիր:

Թուրք և հեղին յարաբերութեանց չա-
փանիչն է կղզիներու խնդիրը:

Եթէ Յունաստան կը յամարի կղզի-
ներու հանդէպ իր ծրագրած թակարդը
յաջողցնել, հետեւաբար երբեք կարելի
չպիտի ըլլայ իրեն համար բարեկամ ըլլալ
իր ծովու բարեկամին՝ Թուրքիոյ հետ:

Երկու պայթիւթիւններն ալ որ որ են ալ
պիտի գտնուին: «Սուլթան Օսման» և «Բէշա-
սիէ» անպարտելիները երբ անգամ մը մեր
կողմնը:

Զուրբոր այցելեն ալ ծովու վրայ առաջ-
նութիւնը մեզ պիտի անցնի: Մովսէս ա-
ռաջնութիւն սակայն մենք Յունաստանի
գէտ չպիտի գործածենք, այլ միայն պաշտ-
պանութեան ու մեր երկրին ապահովու-
թեան համար:

Եթէ Յունաստան իր արդի ծովային
ուժերուն վրայ աւելցնէ նաեւ «Բաւան»
ու «Միսիսիս» դարձեալ չպիտի կրնայ
առաջնութիւնը խնդիրը: Եթէ Յունաստան
ի մօտոյ գրահաւոր մը գնէ մենք ալ «Պա-
թիս» գրահաւոր արդէն ապագայած ենք:
Եթէ Յունաստան ուրիշ պատերազմական
նաւեր գնէ անոնց ի դիմաց մենք ալ ու-
նինք ֆրանս. ու անգլ. նաւարաններու
մէջ չիւնուող մեր նաւերը և դեռ ապրա-
պընդներն ալ տարբեր, որոնք ունեն
կրնա չեն վերցնել բնաւ:

Այսինքն ինչ տեսակէտէ որ ակնար-
կուի խնդրին, ասկէ վերջ ծովու վրայ
առաջնութիւնը Թուրքիոյ պիտի մնայ
Յունաստան զայն յաւիտեան պէս կորսն-
ցուց: Մովսէս առաջնութեան մէջ անց-
նելը եւրոպայի համար կարեւոր դրուագ
մըն է: Այդպէս կարելի պիտի ըլլայ Մի-
ջերկրային վրայ հաւասարակշռութիւնը
պաշտպանել: Եթէ առաջնութիւնը Յուն-
աստանի անցնի, Հելլէն աշխարհի պիտի
ուզէ պատերազմի հետեւիլ, ու կրնան
անպակաս պիտի ըլլան:

Ասոր համար Եւրոպայի առաջին բաղ-
ձանքն է առաջնութիւնը ալ Թուրքիոյ:
Յաղթանակի գաղափարը Յունաստա-
նի մէջ տօնօրէնական արշաւներ կը ծը-
րագրէ ու այդ անպայման ուժէն մղու-
լով ըստ զիրք մը կը բռնեն:

Եթէ Յունաստան խաղաղաւոր է, իր
խաղաղասիրութիւնը փաստելու համար
միայն մի քանի փաստեր կը բռնեն:

Այժմու կացութիւնը գէշ չէ, բայց
աղէկ ալ չէ. Բ. Դուռն է որ միշտ պա-
տերազմի առաջը կ'առնէ, եթէ ան ալ
յունաստանի պէս ըլլալ կոնք անպակաս
պիտի ըլլայ: Իսկ եթէ յունաստան խա-
ղաղասէր է ու թուրքիոյ հետ բարեկա-
մանալու կը բաղձայ, իր այդ բաղձանքը
հաւատարմացնելու համար մի քանի նշան-
ներ, մի քանի փաստացիներ պիտի բա-
ւեն: Մենք ալ այդ փաստացիներուն
կ'ըստանանք արդէն...: Նախնք երբ
պիտի ըլլա:

ԹԵՄԱԿԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Պետրոս, 20 Յունիս, 1914

Շարաթէ մը ի վեր Պետրոսի բնակ-
չութիւնը անհամբեր կերպով կ'սպասէր
պատերազմական նախարար էլ վեր փա-
շայի այցելութեան:

Ամսոյ 17 Երեքշաբթի օր առաւօտեան
ժամը 6ին (Ը. Ե.) Ն. Վսեմութիւնը իր
հետեւող փաշաներով (որոնց մէջ կային
Պոստոլա և Իսմայիլ Հագգը փաշաները)
քաղաքս հասան հոծ բազմութեան մը
տաք և համակիր վերաբերումներուն մէջ
և ներկայ դուռնեղէ վերջ ի պատիւ Ն.

Վսեմութեան կազմակերպուած զօրանց-
քին և մտրուածներուն՝ հիւրասիրու-
ցան մի քանի քանի տունը ուր ներ-
կայ էին նաեւ տեղւոյս զինուորական
հրամանատարն և քաղաքիս երեսները:

Ոստակցութեան միջոցին Ն. Վսեմու-
թիւնը հարցումներ շարունակեց տեղական ար-
տադրութեանց մասին և գոհ մնաց մաս-
նաւորապէս գորգագործութեան համար
տրուած պատասխաններէն: և փափաք
յայտնեց մի քանի գործատուներէն այցե-
լելու (միջանկեալ կերպով կը յայտնեմ որ
հոս 6 գործարանատէրեր կան որոնց մէջ
միայն մի հայ է, Տօնէլեան և Եղեանեան
հեղինակը):

Ճաշը վերջանալուն այցելեց հայ գոր-
գագործներու և մի քանի ուրիշ գործա-
դաններ և քննեց պատրաստուած գոր-
գերը և խոստացաւ վերադարձին գնում:
Ներ կատարել լաւագոյն ապրանքներէն:
Միւսին օրը ժամը 2ին Ատալիա ուղե-
րեցաւ իր հետեւողներով: և հիշելի էս
օրին հոս հասաւ և ընդունուեցաւ զին-
ուորական հրամանատարին: Կառավա-
րական պաշտօնեաներու, քաղաքիս երեւո-
թիւներու և ծովածաւալ բազմութեան մը
կողմէ: Ձիուորական նուագախումբը
Ազատութեան քաղաքը կը հնչեցնէր ի
պատիւ Ազատութեան հերոս Նախարա-
րին:

Կարճ դադարէ մը վերջ սկսաւ աչքէ
անցնել գորգագործ ընկերութեանց կողմէ
նախապէս ըրկուած գորգերը:

Ուրոյս եւ յայտնուեց որ այս քննու-
թեան մէջ գնահատութեան արժանացած
են միակ հայ գորգագործները՝ Տօնէլեան
Եղեանները՝ իրենց պատրաստած գոր-
գերու լաւութեան և արհեստի հանդէպ
ունեցած իրենց լայն հմտութեան համար,
և ցուցադրուած ընդհանուր գորգերու
մէջէն ընտրուեցան 20ի չափ գորգեր՝ ո-
րոնց 15-16 հատը գնուեցան միայն մեր
հայ հայրենակիցներու գորգերէն:

Գնումները լրանալուն իրենց յատուկ
օթոսօպիւրով քաղաքէս մեկնեցան ղեկի
Աֆիօս Գարահիսար:

Ն. Վ. էնվէր փաշայի մեկնումէն վերջ
քաղաքիս զինուորական հրամանատար
և կառավարիչը համակիր խօսքերով չը
նորհաւորեցին Տօնէլեան և Եղեանեան է
Ֆէլախները՝ իրենց այս յաջողութեանց
համար:

ԱԿԱՆԱՏԵՍ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՆԵՐ

ՔԱՂԱՔԻՍ զինուորահաւաք յանձնա-
խումբի նախագահութեան կողմէն կը
ծանուցուի շտաբէալը երեք հարիւր տա-
սի ծնունդներուն համար:

Ըստ զինուորական նոր օրէնքին
տնօրինութեանց երեք հարիւր տասի ծը-
նունդներուն վերջնական քննութիւնը
այսինքն վերակ քաղաքաւարարութիւնը
տեղի պիտի ունենայ Յուլիոս ամ. ուն ա-
ռաջին երեքշաբթի օրը կէսօրէն առաջ
ժամը 9ի պահերուն:

—Ապերախտ եւ Լուանը ըսաւ Մօն-
սերի Խնչպէս պիտի ելլէիք Բարիզէն՝
եթէ անիկա գաղափարը չունենար թա-
փօրով երթալ տեսնելու մեր վեհափառ
տէրը...:

—Այո՞, ըսաւ Լուանը խուլ ձայնով
մը, Ծարթըր կ'երթայ Բայց նայինք ողջ
ետ պիտի դառնա՞նք:

—Հոն կ'երթայ կ'ը թագաւորէն խնդ-
րելու մեր գլուխները, ըսաւ Ծարթըր
հեզօրէն:

—Եւ յետոյ զտնոնք նուիրելու Պիւսի
Լըքէրի և Ժուանէօգի, չարունակեց Սէնթ
Մալին:

—Պարոններ, ըսաւ Լուանը, պահ
մը առաջ Ժուանէօգ պիտաց. Ման Լան-
րի Գ. ի արքանակներուն Իսկ Պիւսի-
Լըքէրի պիտաց. Ման Գառաւունը հինգե-
րուն... Ժուանէօգ թշուառական իմա-
րին մէկն է և չարժեք դաշտին հարուած
մը տալ իրեն: Գալով Լըքէրի, անիկա
Ծարթըր չպիտի հասնի Լամաձայն էք...
—Համաձայն ենք, յարեցին միւս ե-

րեքը:

Թողունք որ չորս սիկարներունը —
Հանրի Գ. ի չորս արքանակները — որոնք
իրենց վրէժխնդրութեան և սպանութեան
ծրագրերներուն վրայ, և արտառող թա-

փնութեանց և կամ յիշեալ արարո-
ղութեան, պարտին Ներկայ գտնուել բո-
լոր զին. որդուները քաջատրուութիւն տա-
լու համար իրենց մասին: Իսկ անոնք ո-
րոնք հիւսնող են և կամ իզմիրէ կը բա-
ցակային այդպիսիներու տեղ իրենց ազ-
գականներէն միւս պէտք է ներկայ գըտ-
նուի կասկածներու տեղի չի տալու հա-
մար:

Անոնք որոնք առանց ունէ պատճառի
կը բացակային ժողովէն այդպիսիներու
մասին ի բացակայութեան վճիռ պիտի
արձակուի ու վերջը կատարուած ունէ է
դիտողութիւն նկատելի չպիտի առնուի:

Հետեւաբար եթէ թասիս և կամ ունէ
փոփոխութիւն ընել կը պահանջուի ի շահ
իւն իրենց և թէ երկին թող անպայման
ամէն ոք ներկայ գտնուի:

Որքան որ վստահելի է թէ իզմիրի
ժողովուրդը ճանչցած է զինուորութեան
նուիրական ու վսեմ կոչումը, և որքան
որ անոր առաքնութիւնները ճանչցուած
են կրկին ևս կող կըլլայ արգոյ թրքահը-
պատակ հաւարակութեան այդ օրը ներ-
կայանալ ժողովին ու ժողովոյն անդամնե-
րուն գործերուն դիւրութիւն ընծայելու
համար ճշգրիտ, որոշ, անկեղծ ու ան-
խաղախ տեղեկութիւն տալ, ու միշտ
խուսափել ստատիստիկաներէ, կեղծիք-
ներէ, ու խաբէութիւններէ որոնց հետե-
ւանքը կ'ազդարարուի թէ ծանր պիտի
ըլլայ կառավարութեան կողմէն ձեռք
անցուած պարագային:

Միտիլլիի մէջ անցեալներու տեղի ու-
նեցող խոշտանգութեանց չորը թրքական
թերթ մը ռուս չղգնաւային գործակալու-
թեան մեղակցութիւնն ալ կը յայտնէ:

Տեղւոյս ունա հիւպատոսը այդ աղե-
խարշ լուրը ստուգելու համար պէտք ե-
ղած տեղեկութիւնները փութով կը պա-
հանջէ նաւային գործակալութեան ու
Միտիլլիի ղեկավար մասին մանրամասնու-
թիւններ կ'ստանայ: Հիւպատոսը ղեկավար
թերթ եղելութիւն մը ըլլալը կ'ստուգէ:
կը հերքուին ուրեմն նախապէս տրուած
տեղեկութիւնները:

ԱՅՍ տարուան զինուորահաւաք լանձ-
նախումբը կը քաղկէսայ հետեւեալներէ,
նախագահ՝ Վսեմ. Բաւի պէյ, Տէֆ-
թէ, տար պէյ, հազարապետ Համիտ պէյ,
միւլթի էֆ. կրօն. պետեր. Թէվֆիք
փաշա, Միսաք Մարտիան, էֆ. Լիւր
նաղմի պէյ և հաճի Միտիսա պէյ:

ԱՆՏԵԱԼ ուրբաթ օր Բարատիսօի
դաշտի վրայ կատարուած ցուցահանդէ-
սի պահուել սաւառնող Ալֆրէտ Տիւրանի
տառապանկը որ արկածի ենթարկուած էր,
երէկ Միտիսա փաշա չղգնաւով Պալիս
զրկուած է նորագութեան համար:

ՄԱՂՆԻՍԱՅԻ բանտարկեալներէն եր-
կու հատը որոնք ճամբաներու շինու-
թեանց պահուել խոյս տուած էին վերադա-
նալ իրենց հայրենիքն են:

ԹՈՂՄ. «Մակտա» չղգնաւով Սէլա-
նիկէն բազմութիւն իսլամ գաղթականներ
քաղաքս հասած են:

ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ժողովոյ անդամներէն

փորը չարունակէ իր ընթացքը ղեկի Ծար-
թըր, և մենք երթանք գոյ դեսպակի
մը քով որ քանի մը հարիւր քայլ հե-
ռուէն կը հետեւի թափօրին:

Այս դեսպակը չըլլապատուած էր
առանձնակցի չափ ձիւղներէն որոնք
գետական մօտեցողի մը վրայ այնպէս
սպառնական նայուածք մը կը նետէին
որ ամենէն հետաքրքիրները կամ ամենէն
յաջողութեամբ անգամ վարկենապէս կը
հեռանային: Այս դեսպակին մէջ երկու
կիներ կը գտնուէին: Պատուաւ և Մարի
տը Մօսթանիէ:

—Մարդը ո՞ր է, հարցուց Պատուաւ
հիշք այն վարկենալին ուր կը մօտենանք
գետական:

—Ապախարողներու խումբին մէջ
խառնուած է լուսթեմա կը քայլէ, ան-
չուչտ ինք իրեն հետ պայքարելով թէ
ինչպէս պիտի հասնի մինչև Հերովդէսին
քով:

—Բոլորովին վստահ էք որ այդ ա-
բեղան թափօրին մէջ կը գտնուի, կը
հարցնէր Պատուաւ թախանապէս:

—Սա աչքովս տեսայ զանի, պատաս-
խանեց դեսպակին:
Պատուաւ չուռն մը առաւ և մրմն-
ջեց:

ԳԱՐԻՆԻ ԳԵՐԳՈՐԵԱՆ 2]

ՄԵԾԵԼ ԶԵՎԱԳՈ

ԲԱՐՏԱՆԱՆՆԵՐԸ

ՔԱՌԻՍԹԱ ՊԱՐՏԵԱԼ

Ա.

ՅԻՍՈՒՍԻ ԶԱՂԱՆԻՐ

Եւ թափօր՝ որուն յառաջադրու-
ած պահ մը ընդմիջուած էր, վերսկսաւ
իր ընթացքը: Ամբողջ մղոն մը երկարու-
թեան վրայ կը տարածուէր: Եւ Բարի
ղէն մեկնելէն քանի մը ժամ վերջը՝ այս
բոլոր բազմութիւնը կը քայլէր իր յար-
մար դառած կերպով, առանց որոշ կար-
գի մը:

Այս մարդկային հօտին առջեւէն, բա-
ւական հեռաւորութեամբ, Կիզ, Մայէն
ու իրենց հրաբուր՝ ձիւղներ վրայ հեծած
և չըլլապատուած յիսունի չափ սպառա-
գէն աղնուականներէ, և ցած ձայնով կը
խօսակցէին խորհրդաւոր բաներու վրայ:
Գալով վերև նշանակուած չորս ա-
պաշխարողներուն, որոնք իրարու հե-
տէն:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. — ՊՕԼԻՍ. Յունիս 27. — Քորի ձայնն ստացուած հեռագրերն կը տեղեկացնեն թէ եպիսկոպոսները Երեւան շարունակական ու կատարելի կոնֆերանսներ վերջ տալու կարողացած են Քորիցան գրաւել:

ՆՈՅՆ. — Քորիցայի Ալպանացի բնակչութիւնը Մոսկուայի քաղաքացիներն են. Եպիսկոպոսներու հաւանականութիւնն պատճառաւ:

ՆՈՅՆ. — Ալպանացիք յարձակած են յունական սահմանագիծի զօրաց վրայ. Զօրախուճերը յարձակողական զիջքի հետեւած են ու ցրուած են ալպանացի յարձակումները:

ՆՈՅՆ. — Աթլանթիկ կը հեռագրեն թէ երկու Ամերիկ. տէլեգրաֆներու վաճառման պայմանագիրը այսօր ստորագրուած է: «Իտալիոն» ևս այսօր ձախճալ ելած է:

ՆՈՅՆ. — Լոնտոնէ կը հեռագրեն թէ Օսմ. «Սուլթան Օսման» տէլեգրաֆը դեռ ի մօտոյ պիտի մտնէ Տիվոնսքոթի աւազաններուն մէջ:

ՆՈՅՆ. — Պերսիական պատմաբաններէ կ'ըսեն. մանչ կրաւուրը, կ'հերքուի Տուրքացոյց: Նոյն. — Հելլեն զանաժողովուրդի իշխանը, Ժօրժ, Լոնտոն ու Պեռլին պիտի մեկնի ի մօտոյ:

ՆՈՅՆ. — Իշխան Վիտի նախագահութեան ներքեւ պատ. ժողով մը գումարուած է Տուրքացոյցի մէջ:

ՆՈՅՆ. — Բագուի մէջ մեծ հեղեղներ խուժած են. երկաթուղային հաղորդակցութիւնը դադարած է:

ՆՈՅՆ. — Պոլսոյ Անգլ. դեսպանը այսօր իզմիտ մեկնեցաւ:

ՆՈՅՆ. — Այսօր Հայոց Սրբազան Պատրիարքը Բ. Դրան թաղարի մը ներկայացուց հայ ազգային խնդիրներու մասին:

ՆՈՅՆ. — Պոլսոյ պատ. առեւտր. անպայման դադարման դատաւարած է Ա. զատաւարա՝ հայերէն թերթը:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՁԴ

Քաղաքի Ազգ. Վարժարանաց ընդհանուր Տեսչութեան պաշտօնին համար թեկնածութիւններն ղեկ վարժարանները, կը հրաւիրուին մինչև Յունիս 30 զիմեւ Պարզողոյս՝ իրենց ունեցած պաշտօնավարութեան և վկայութիւններու մասին լիակատար տեղեկութիւններ տալով:

Սոյն պայմանաթուղթ վերջ եղած դիմումներն անհապաղելով պիտի նկատուին:

10—9 ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ Գաւառ. Վարչ. Զմեւնիոյ Իզմիր, 17 Յունիս (Կեիք)

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԻՐԱՅՈՒԵԱՆ Ամերիկեան ատամնաբոյժ. Բաւրո Խան թիւ 9, Զուրի ընկերութեան քով:

Թա, ղէպի առաջ քալող այս ժողովուրդին մէջէն կը բարձրանար աղօթքներէ. աղօթականներէ, քրքիւներէ, բազմական երգերէ և կրօնական օրհներգներէ բաղկացած խուլ ժողով մը, Եւ այս ժողովը լսելով՝ մարդիկ դուրս կ'ելլէին աւանդներէ և գիւղերէն: Ամէն կողմէ շինականները կը վազէին՝ տեսնելու համար այս տրամալարգ տեսարանը:

Առանց հետեւելու թափօրին չորսօրեայ ընթացքին, ըսենք միայն որ չորրորդ օրը, առաւօտեան ժամը տասնութիւն մի շրջները՝ թափօրը երեցաւ Կիյեօս դրան առջև. Եւրթիւր պարիսպներուն մէկ մաս. սին յրազար ընդէ յետոյ, Իր կարեւոր զորավար մը՝ ըսենք նաև որ երրորդ օրը թափօրը հանգիստ առաւ. Լաթրափ գիւղին մէջ որուն բնակիչները պատուական ճաշ մը պատրաստեցին և թափօրին մասնակցող ահագին բազմութիւնը ընդարձակ մարգագետին մը վրայ կուշտ ու կուռ ուտելի ու խմելի յետոյ՝ մէյմէկ կողմ քաղաքներով պատկերասրահներու ժամը տարւաւ զարկաւ:

(Շար.)

ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Փակում 9 Յունիս 1914

ԲԱՍՊԱԿ Կիւրք. Ն. Եօրք Ն. Սրբան			
Յունիս Օգոստ. 7. 09			
Օգոստ. Սեպտ. 6. 89	12.20	12.59	
Հոկտ. Նոյեմ. 6.66	12.13	12.24	
Եփեմ. Նոյեմ. 9.30			
ՑՈՐԵՆ Հոկտ. 6/9			
ՊՂԻՆՁ 617/8	ԽԱՔԱՐ ԴԵԿ. 9.51/2		
ՍՈՒՐՃ Սեպտ. 43.	Ն. Եօրք Եւ-8.56		

ՄԻՆԵՍՏԵՐ

ՄԷԼԷՍ. — Աշխարհի չրխան. — Հայրը 4 մաս. — Որսորդութեան օրը. — Կարմիր պատուարը Էն.:

ԱՍՏՂ. — Մատուրա և իր մեհանները, Գաղտնի ոստիկանը 3 մաս. — Ոստիկանները. — Թագաւոր ուրուականը. — Ոստիկանները Էն.:

ՄԱՒԱՆՈՂ ՄԱՎԱՃԱՆ

Գարաթաշին մինչև Գօգարեալի ամէն անոնք որ կ'փափաքեն թէ կողու և թէ գառնուկի առողջ միս ուտել թող դիմ և սաւառնող մասաճառին:

Որ ամէն երեկոյ պիտի դիմէ առեւտրը հարցնելու երկրորդ օրուան համար ուղուած միսի տեսակները, և ամէն առաւօտ կանուխ ամէն տուն իր ապարանք միսը կ'ստանայ:

Անեման միսեր, ժառանգութիւն: Անոնք որ կուզեն գաղափար ունենալ Սաւառնող մասաճառին վրայ, կրնան հարկ եղած տեղեկութիւններ ստանալ անոր յաճախողներէն: 50—44

ՀԱՅ ՊԱՅՏԱՐԸ

Երկար տարիներէ ի վեր փորձառութիւն ունեցած ըլլալով թէ առաջնակարգ պայտարութեան և թէ կենդանեաց հիւանդութիւնը բուժելու արհեստին մէջ, վկայագիր ստացած եւ զանազան թաղապետութիւններէ այժմ իզմիր Մէզարըք պաշը Ապտիւլ Գաթի փաշա խանի մէջ հաստատուած ըլլալով պատրաստ եւ ինչ զիմողները ամէն կերպով գոհ ձգելով: 10—8 ՅՈՒՐԱՔԵԱՆ

Ս. Փ. ԱՁԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅՑ ԶԱԳՆԱՊԸ

Ազգիս տուն երկայ խնայի կացութեան մէջ. միսթարական միակ հասոյթը կը մնայ, սիկառի թուղթներ, որը այժմ կը գտնուի խղճամիտ ձեռքերու մէջ, այս թղթի վաճառումին հիւանդանոցը կըստանայ կարեւոր հասոյթ մը, այնպէս որ երեք տարուան մէջ 1500 ոսկիէն աւելի հասոյթ ստացած է. հետեւաբար ամէն հայ ծխող ազգասիրական պարտք մը կատարած կ'ըլլայ նախապատուութիւն տալով հիւանդանոցի թղթին:

Ուշադրութիւն Գաղաղ Ամիրայի պիտակաձեւ (փուլ) պատկերին:

Կեդրոնատեղի ՅՈՒՐԱՔԵԱՆ ԱՆԿԵՐՈՅԵԱՆ 50—37 Իզմիր փէշուրալըլար պալ:

ՄԱՐԳԱՐ ՄԷՍԻԱՆ

Պատմախնէ Գատտէսի թիւ 3

Թաղի յաճախողներուս ղեկութեան ամար ղեկարան տնտեսագրած եւ Պատմախնէ Զատտէսի թիւ 3 ուր կը գրանուին թարմ և ընտիր դեղեր և ուր դեղագիրները մասնաւոր խնամով կը պատրաստուին անթերի և անմիջապէս:

Դեղարանս կը յաճախեն ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար մասնագէտ կարող Հայ և օտար բժիշկներ. Հիւանդները բժիշկներու կողմանէ կը քննուին յատուկ բժշկական սենեակին մէջ, Գաւառներէ եկող հիւանդներու կարող և մասնագէտ բժիշկներ կը խնամարարուին:

Տօք. Ա. խաչատուրեան Գաղտնի դեղարան ամեն օր Կ. Ա. Ժ. 8-9 և Կ. Ե. Ժ. 5—6:

Դիւերային սպասարկութիւն: 75—61

ԼԻՆՕԼԷՈՒՄ տախտակամաններու համար, չրի տեղաւորում:

ՈՐՍԱԹՈՒՂԹ ամէն տեսակ և տուրք գոյներով:

ՎԱՌԱՐԱՆ խոհանոցի պատրոյթով Զիւրալ պէտ և ճնշումով, ամենավերջին ղրուութեամբ:

ՎՍՈՒՐԱՆներ ամէն տեսակ և ԼՈԳԱՐԱՆներ բարձրէն և թերմատիքօն և օգտին կ'ազդուի:

Պիտի գտնել տնտեսաբան և մասնագիտ ղրուութիւնով վաճառատանց մէջ

Ս. Տ. ՆԻԳՈԼԱՍԻ ՈՐԴԻՈՑ

Երեսուցի պէյ երէկ Տէնգիլի կողմերը մեկնեցաւ:

Երէկ պաշտօնապէս կը ծանուցուէր թէ, «Եւրոպայի մէջ երկաթուղիներու առաջ բերող կարգ մը անտեղի չարիքներու դուռ բացող, առեւտրական հրապարակին վնասներ յարուցանող պայքարը բացաւ ձախապէս արգելուած է. կը ծանուցուէր նաև թէ պօթթիւններ և կամ անոր իւրաքանչիւր չարիքի չարտարարութիւններ կատարողները, առեւտր. արգելողները պատերազմական ատեանի կողմանէ պաշարման վիճակէն դուրս պիտի հանուին ու դատաւարտուին: Այդ առթիւ զգուշութիւն կ'ազգարարուէր ժողովրդեան:

Ծանուցուող դեռ երէկ կատարուեցաւ ու պաշտօնաթուղթը մեզ երէկ կը տրուէր: Այսօր, ուրախաբար է ըսել թէ, խօսքը չուտով գործի վերածուած կը գտնե՞ք իր մեզ կը ներկայացուի կարգ մը պօթթիւններու անուանացանկերն ու դատաւարտութեան պայմանաթուղթը, զոր ստորեւ կը հրատարակենք:

Արապ Մէհմէտի տորդի Հասան, 2. Պարսկաբերդի Բաւթի որդի Մուհարամ, 3. Իսմայիլի որդի Ապուսլան, 4. Կրէտացի Մէհմէտի որդի Ամէտ Մօղրաթի, 5. Կրէտացի Հասանի որդի Մէհմէտ Սօֆարա, 6. Կրտացի Ամէտի որդի Սալի Պարսկաթի:

Դատաւարտութեան պայմանաթու. 1. Մէհմէտի ամիս բանտարկութիւն. 2. » » » » 3. Մէհ ամիս բանտարկութիւն. 4. Երեք ամիս բանտարկութիւն. 5. Երկու » » » 6. » » » » »

ԲԱՆԱԿԱՊԵՏԱԿԱՆ Ժողովոյ կողմանէ կը ծանուցի թէ վաղուէն սկսեալ ոչխարի միսը երեսուն մէթալիկի պիտի ծախուի: Պէտք եղած համանները հաղորդուած են մասաճառներու:

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՕՓՈՍԱԿՆԵՐ՝ ևս պարտին ուրտնութիւն ստանալ օրինաւոր կերպիւ կատարութիւնէս, իսկ անոնք որոնք կընդդիմանան տուգանքի պիտի ենթարկուին կ'ըսէ պաշտօնական ծանուցումը:

Երէկ ՍՈՒՐԱՆ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Օսմ. Պորթըրաքանի մէջ նիստ մը գումարուած է յոյն երեսփոխաններու կողմանէ ի ներկայութեան ներքին գործոց նախարար Թալաթ պէյի, և ծերա. կուսականներ Արիսթիտի փաշայի ու Մալքոբօրտաթօյի:

Ներքին գործոց նախարարը նոր հրահանգաւ մը երեսփոխաններէն խնդրած է Սրբ. Պատրիարքին բարոյախօսել եկեղեցւոց ու դպրոցներու վերաբացման առթիւ:

Նախարարը ինքնին խոստովանած է կացութեան տարտամութիւնը ու պօքօթածի մասին Կուսակալ Բանի պէյի մը տատանջութիւնը, զոր գրեթէ բոլոր չարիքներու արմատը հանգիսացած է թալաթ պէյ 42 բանտարկեալ յոյներու ազատ արձակուիլը հաղորդած է, ինչպէս 29 ուրիշներու ալ ազատութիւնը խոստացած է:

— Բարտաեան ճիշտ ըսած էր ինձի ժառ «Բիշման» ազատ դէպի իր նպատակը կը դիմէ: Օ՛հ, Վալուան դատաւարաւուած է. Հիւստ ոչ մէկ բան կրնայ ազատել զինքը:

— Ինչ կրէ՞ք, գեղանիդ իմ վեհապետուհի: Ինձի կը թուի թէ անուն մը արտասանեցիք... պարոն Բարտաեանի աւանդը...:

— Այո, ըսաւ Պատուած չնչտակի նայելով դժուարին երեսը:

— Որովհետեւ Խղարար և իր անուանականները երեք չորս օրէ ի վեր յաճախ կ'արտասանեն այդ անունը...:

— Լաւ ուրեմն, եթէ կուզէք որ ձեր Եղբարը ալ չարտասանէ այդ անունը...:

— Ե՞ս, Կ'երգնում որ աստիկա ինձի համար կարեւորութիւն չունի... ըսաւ Մարի խնդալով:

Սիրուն դժուարին շատ զուարթ էր: Կը ճուռողէր, կը գեղգեղէր. իր օսի մկրատին հետ կը խաղար, մէկ խօսքով՝ Հանրի Դ. ի սպանութեան ներկայ ըլլալու Կ'երթար՝ ինչպէս պիտի երթար հանդէսի մը: Պատուած, որուն դէմքը սովորաբար որ և է յուզուած չէր արտայայտեր, ընդհակառակը շատ ախուր կ'երեւէր:

տաքած է: Նաև նահանգային բոլոր կուսակալութեանց հրահանգուած է բանտարկեալ յոյներ ազատ արձակել: Յետ այսքան խոստումներու ու համաձայնութեան առաջարկներու յոյն երեսփոխաններ Սր. Պատրիարքին այցելած են ու յայտնած են նախարարին բարեացակամութիւնն ու կատարած խոստումները:

Պատրիարքը չորհակալութիւն յայտնած է նախարարին խոստումներուն համար ու խնդիրը պատրիարքարանի ժողովներուն յանձնած է: Ժողովները որոշած են եկեղեցիները վերաբանալ միայն նախարարական խոստումներուն իրագործումէն վերջ: Երեսփոխանները երէկ վերստին այցելած են նախարարին պատրիարքարանի որոշումները յայտնելու համար:

Մ. Էմմանուէլիսի իր կարգին հեռագրաւ Եփեսոսի մետրապօլիտէն նոր լուրեր պահանջած է, հասկնալու համար թէ այդ թեմին մէջ Վառապարութեան խոստումները իրագործած են: Նոր թագրի մը արուած է երեսփ. Ժողովին, որով պօթթիւն իսպառ ջնջուել կը շնչուի:

ԵՓԵՍՈՍԻ Մետրապօլիտէն ու Զիւրիքի Եփեսոսի էփ. երէկ կուսակալին Այստեղ մեկնուելէ առաջ կատարարատուն այցելած են և Ուլուսագի ու Սէրէքէօյի յունաց կացութեան մասին խորհրդակցած են:

Կուսակալը ժողովողեան պաշտպանման համար չըլիկ ղեկարական խումբ մը կարգել «որոշած է, որոնք պիտի բաղկանան զուտ քրիստոնեաներէ: Այս կարգադրութիւնը չափազանց ուրախութիւն պատճառած է Սէրէքէօյի և Ուլուսագի յոյներուն:

ՎԱՅԻՄ. Կուսակալի Զիւրիքի ժամանման պահուն Եփեսոսի մետրապօլիտը մի քանի դէպքեր պատմած է, որոնց մասին հետապնդումներ կատարել խոստացուած է:

ՎԱՅԻՄ. Կուսակալ Բանի պէյ երէկ Գաւապայ, Սալիսի և Ալաշէրի պիտի մեկնէր պօթթիւն վերջնականապէս դադարեցնելու համար:

Երէկ իրիկուան ղէմ Պոլիս մեկնեցան ռուս. անգլ. և ֆրանս. դեսպանները:

ԷՏՐԷՄԻՏԻ յոյներ որոնք Միտիլիի մէջ կապաւորութեան պատրիարքին հեռագրով մը տեղեկացուցած են իրենց բնակավայրերը վերադառնալու փափաքը: Էտրմիտցիները կը հակառակին Մակեդոնիոյ խալիպներու հետ գործերու ու բնակավայրերու փոխանակութեան խնդիրն:

ՅՈՒԼԻՍ 14ին նաւահանդիստի մէջ տեղի պիտի ունենայ նաւարշաւ մը որուն պիտի մասնակցին նաև օտար զորահաւորաց պաշտօնէութիւններ:

ԱՅՍՏՐ. Իտալ. ու գերմ. դեսպանաւորաց պատերազմները երէկ իրենց դեսպաններուն ներկայացած են Փոքր-Ասիոյ կացութեան մասին իրենց պատրաստած տեղեկութիւնները տալու:

— Այո, յարեց Պատուած, ձեզի համար կարեւորութիւն չունի աստիկա: Բայց կարեւոր է որ Կիզի գուժօսին միտքը ազատ ըլլայ՝ ձեռնարկութիւնք գործը ըմբռնելու համար: Եւ որպէս զի միտքը ազատ ըլլայ, պէտք է որ այլ ևս այդ Բարտաեան անունը չարտասանէ: Եւ որպէս զի այլ ևս չարտասանէ զայն...:

— Է՛ս ինչ, հարցուց Մարի: — Եւրթիւր հասնելուս պէս, ըսէք, հասկցուցէք իրեն թէ Բարտաեան մեռած է... Եւ որպէս զի որ և է տարակոյս չունենայ այդ մասին, ըսէք իրեն որ ես սպաննեցի զայն...:

Պատուած այսպէս խօսելով գլուխը խոնարհեցուց և աչքերը գործք՝ իր թէ հասկցնելու ուղեւոր համար թէ կուզէր իր մտածումներուն մէջ ամփոփուիլ: Եւ այս մտածումները չորհուրդ ըլլալու էին որովհետեւ իր ղէմքը՝ իր անշարժութեան մէջ՝ մարդ ցուրտեղ կը թուէր...:

Այսպէս ուրեմն, այս հսկայ թափօրէն, որուն կը մասնակցէին ի մէջ այլոց՝ Կիզի գուժօսը, իր եղբարը և իր աղնուորակը, Մէնզիլի, Մորպի, Պուսի-Լըքի, Լուսանը, Սէնթ-Մալին, Շախ-Լըքի, Մօնրի, արեղաներ, վարդապետներ, մուրացկաններ, ի վերջոյ ժառ «Բիշման» և Պատուած:

National Union Society Ltd.

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԵԱԽՈՐՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD. Է
ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ՝ ԼՕՆՏՕՆԻ ՍՒԷՁ 1782 ԻՆ

Ընկերությունը ընդհանուր պատվագրույն

Պահեստ, Գոյքեր եւ այլն. առելի է քան

Վճարած է մինչեւ այսօր վնասներու համար առելի քան

Ազգ. Ոսկի

16.000.000

90.000.000

Այս հանրաժանօր ընկերությունը կ'ապահովագրի հրդեհի դեմ շենքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, եւն. նպատաւոր պայմաններով:

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻԻՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST.

PHOENIX (LONDON)

Այս ընկերությունը կ'ապահովագրի նշանակաւ առեւտրային ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

The Central Insurance Co. Ltd.

LONDON

ԵՐԱՇԵԱԽՈՐՈՒԱԾ THE LIVERPOOL & LONDON & GLOBE ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Որոշ պատվագրույն եւ գոյքերը առելի են քան Ազգ. Ոսկի 12.500.000

Յիշեալ առաջնակարգ ընկերութեան հաշտոյն նմանապէս կընդունինք հրդեհի դեմ առեւտրային ապահովագրութիւններ, դիւրամատչելի պայմաններով:

Լիազօր ներկայացուցիչ ԻՋՄԻՐԻ ԵՆ ՇՐՋԱԿԱՅԻՆ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ԲԱՍՏԱՆ ԵԱԶԱՐԷԹ ՊԱՔՐԱՅԱՆ 33, 25, 27

ՅԱԿՈԲ Պ. ՀԱԼԱՃԵԱՆ

ՊԱԼԱՆԿԱՐ ԻՋԻ Թ/Ն 157
ԻՋՄԻՐ

ԴԻՄԵՏԷՐ ՎԵՐՈՂԵԱԼ
հասցէին եթէ կուզէք ու-
նենալ անմրցելի գիներով
փոքրաքանակ եւ մեծա-
քանակ ԹԷԼԷՅՈՒՆԻ ՎԵՐԱ-
բերել գործիքներ:

Ամերիկեան ԿՐԱՄՕ-
ՅՈՆՆԵՐ:

ԿՐԱՄՕՅՈՆԻ բլաքներ
եւ անոր հետ առնչութիւն
ունեցող գործիքներ:

ԳՐՊԱՆԻ եւ քարակաւ լոյսեր:
ԲԵԹՐՈԼՈՎ վառարաններ:

Եթէ կուզէք չխաբուիլ՝ անգամ մը գէթ
դիմեցէք եւ մեզի գիտող յաճախորդները կ'ե-
րաշխաւորենք ամէն կերպով գոհ ձգելու:

I. R. PRIV. ASSICURAZIONI GENERALI DE TRIESTE

Հաստատուած 1831 թն

Երաշխաւորեալ գումարաւորութիւն 31 Դեկտ. 1912 թ. 456,085,757.31

Այսինքն Ա.Ո 18,243,430.94

Վնասներու համար վճարուած՝ Ընկ. կողմէ 1912 թ. 31. 51,470,645.30

Եւ իր հիմնարկութենէն ի վեր [1831] » 1,168,459,027.64

Ապահովագրեալ գումարներ 1912 Դեկտ. 31 թն

Կեանքի ճիւղ 31. 1,330,570,404.75

Հրդեհի ճիւղ 1912 թ. » 19,872,868,206.44

Մովային ճիւղ » » 4,193,831,692.05

Վերոգրեալ թուանշանները բաւականէն աւելի պերճախօս են հաստատելու հա-
մարժէ սոյն ընկերութիւնը այնպիսի ընդարձակ գործառնութիւն մը ունի որ ըստ
ամենայնի կը համապատասխանէ հասարակութեան փափաքանած եւ պէտքերուն,
ընծայելով բացարձակ երաշխաւորութիւններ, արդիական կատարելագործեալ եւ
գործնական ապահովագրութեան սխեմաներ, ուղղամտութիւն ու փութկոտութիւն
վնասներու վճարմանց մասին, չափաւոր գիններ:

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Լիւմբի ընդհ. գործակալու-
թեան:

ԱԹԱՆԱՍՈՒԼԱ ԵՂԲԱՐՔ

Ա. Ի. Ե. Լ. Բ. Ա. Ն.

2.000.000 ԱՄԵՆ ՏԱՐԻ

-ՃԻՇԴ ՈՒ ՃԻՇԴ 2,223,600 ՔՐ. 1912 ԻՆ-

Ահա այն գումարը որ իսկապէս բաժնուած է բաժնեկից-
ներուն, հրապարակային ամսական վիճակարկութեամբ

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՒՄԻ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ

Մասնաւոր ձեռնարկ եւ քարկուած պէտական ծրան. կառավ.

հակակշիռ:

Ամենէ կարեւորագոյնը քոյր մասնաւոր հաստատութեան,
որոնք այս կամ այն կերպով կ'դիւրացնեն ժողովրդային խնայո-
ղութիւնը:

ՊԱՀԵՍԻ ԳՈՒՄԱՐ 140,000,000

ԼԱ ՍԷՔԱՆԷԶ Կեանքի Ապահովագրական Ընկերութիւն:

ԲՂԻԱԾ Վա Սեֆանէզ Դրամագլխովի Ընկերութեան:

ՄԱՄՆԱՐ Աեռնարկ եւ քարկուած ծրան. կառավ. հակակշիռ:

ԱՆԱՆՈՒՆ Ընկերութիւն 2,000,000 դրամագլխով:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կեանքի՝ ցկեանս հասոյթով:

ՆՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ՝ Մասնաւոր Խառն Ապահովագր.

Ընկերութեան Թուրքիոյ դրամատուն. — ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Ցեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար դիմել մասնաւորի ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ
րուն կամ քնն. գործակալութեանց:

ՖԼԷՅԿԵՆԷԶՄԵՐ ԵՒ ԱՄԷԷՆԱԶԻ

ԻՋՄԻՐ — Պարպարեալ Խառն

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՔԱՄԷԼԻԱԻ

(ՆԱԽՈՐԴ ԿԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառանոցի մէջ կը գտնուին ամեն ճաշակի յարմար ապրանքներ:
Գարնան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակ ապրանք որոնք
պիտի կրնան գոհացնել ամենէ նրբաճաշակները:
Դիմելու անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու ամենաբարձր անմրցելի են
Այցելեցէք անգամ մը ՔԱՄԷԼԻԱԻ Վաճառանոցը համոզուելու համար:
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ